

Επεμβάσεις μικρής κλίμακας στον άγρονο τόπο της Νήσου Δία

Κωνσταντίνα Γκολέμη - 12/05/2023

Διπλωματική Εργασία

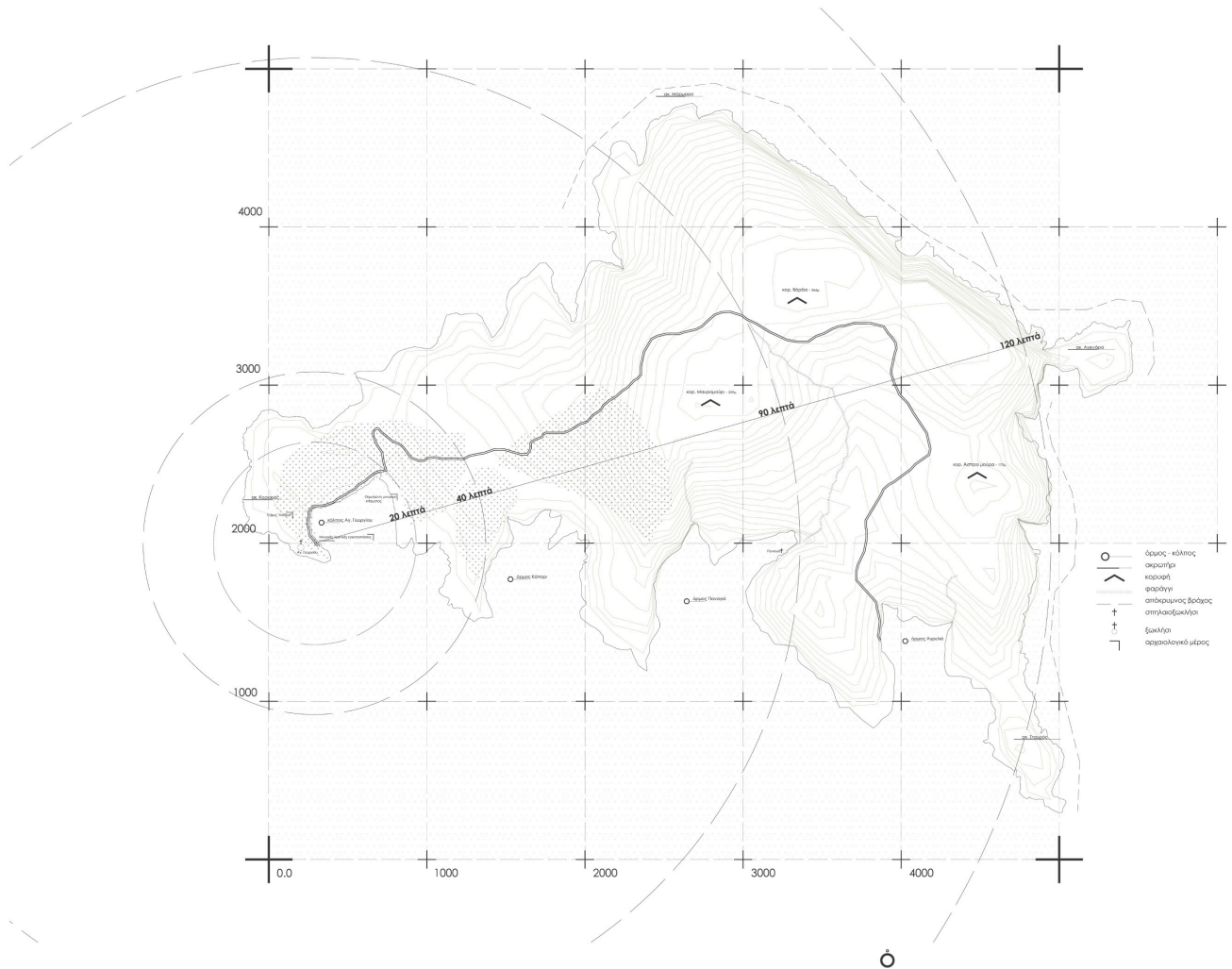
Όνομα φοιτήτριας: Κωνσταντίνα Γκολέμη
Όνομα επιβλέποντα: Δημήτρης Τσακαλάκης
Πανεπιστήμιο: Πολυτεχνείο Κρήτης
Ημ. Παρουσίασης: 07/07/2022

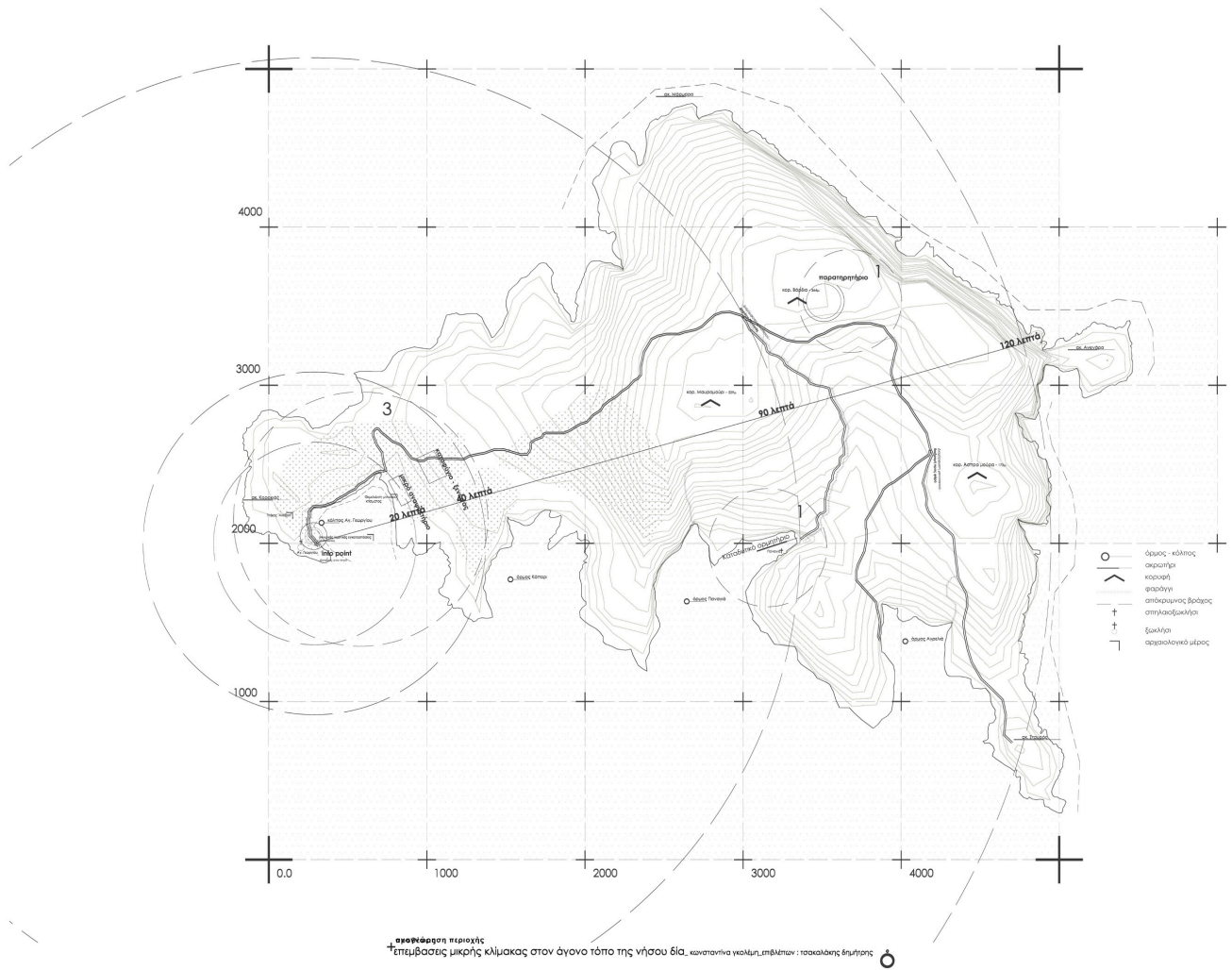
Η Ντία είναι το δεύτερο μεγαλύτερο νησί-δορυφόρος της Κρήτης μετά από τη Γαύδο. Είναι ένα άγρονο και ακατοίκητο νησί, τουλάχιστον στη σύγχρονη ιστορία του, και πρόκειται για έναν ιδιαίτερης σημασίας βιότοπο, χαρακτηρισμένο ως προστατευόμενη περιοχή NATURA και κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο.

Βρίσκεται 7νμ. Βόρεια του Ηρακλείου, και έχει έκταση περίπου 12χλμ., με το ψηλότερο σημείο της να είναι η

κορυφή Βάρδια στα 266μ. Αποτελείται από 4 κόλπους, αυτούς του Αγ. Γεωργίου, της Κάπαρης, της Παναγιάς και της Αγριελιάς, οι οποίοι λειτουργούν σαν ασφαλή αγκυροβόλια. Πρόκειται για ένα νησί αρκετά βραχώδες, με έντονο ανάγλυφο και ως επί το πλείστον χαμηλή βλάστηση (φρύγανα), με εξαίρεση κάποιες αγριελιές και χαρουπιές. Το νησί έχει έντονο αρχαιολογικό ενδιαφέρον και αυτό καταφαίνεται τόσο από το σύνολο των ξερολιθικών δομών που εντοπίζουμε στην επιφάνειά του, όσο και από τις υποθαλάσσιες αρχαιολογικές ανασύψεις στους κόλπους του νησιού.

Αντιλαμβανόμενη την ιδιαίτερη σημασία και τον πλούτο του νησιού, οι προθέσεις μου αφορούν τρία σενάρια επίσκεψης και περιπλάνησης στο τοπίο. Κάθε σενάριο οδηγεί σε ένα σύνολο από μικρές επεμβάσεις που στέκονται με μεγάλο σεβασμό στο αυστηρό ανάγλυφο της νήσου.

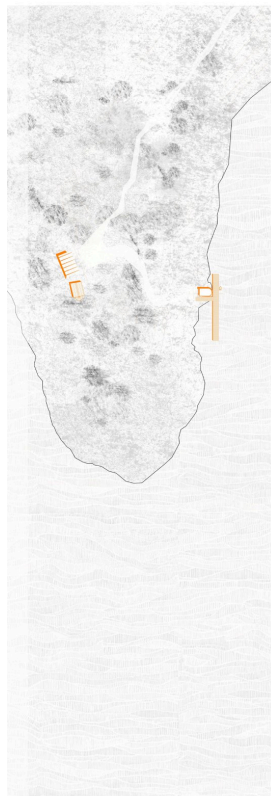

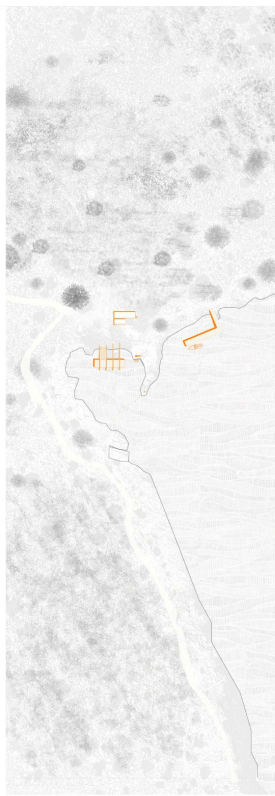
Τα τρία αυτά σενάρια είναι:

- η επίσκεψη στο νησί για λόγους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος,
- για φυσιολατρικούς σκοπούς
- για αναψυχή

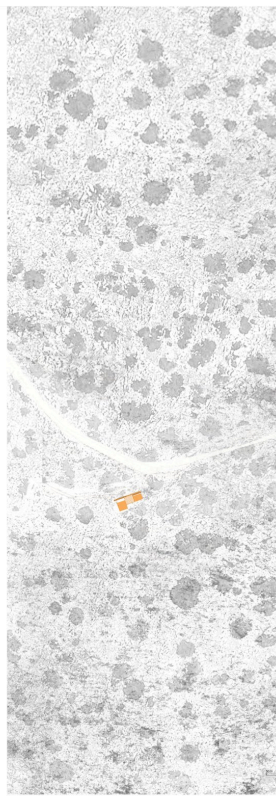
Κάθε επέμβαση είναι ικανή να εξυπηρετήσει το λειτουργικό πρόγραμμα κάθε σεναρίου, με σκοπό μια μονάδα να απαντάει σε πολλές ανάγκες, με αυστηρή συνέπεια στις ποιότητες των υλικών και των υφών που χρησιμοποιώ στο σύνολο των επεμβάσεων. Ξερολιθιές, στοιχεία νερού, ξύλινες δομές και συλλογικοί χώροι με ελάχιστη παρέμβαση στο τοπίο είναι μερικές από αυτές. Οι επεμβάσεις συνδέονται μέσω του άτυπα χαραγμένου μονοπατιού που διατρέχει το νησί, το οποίο ενισχύω με σήμανση και οδεύσεις.

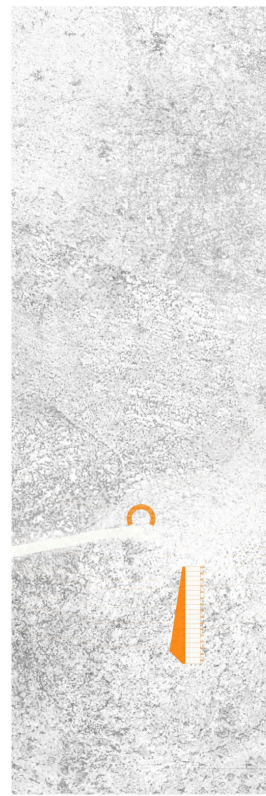
info point
σημείο εισόδου στο νησί

αναψυκτήριο

ξενώνες

σημείο παρατήρησης

καταδυτικό κέντρο

Στον κόλπο του Αγ. Γεωργίου, προτείνω τη δημιουργία ενός μικρού εισαγωγικού χώρου για το νησί, ενός χώρου εποπτείας που θα λειτουργεί ως info point, στη θέση του αρχαίου λιμανιού. Παράλληλα, στον ίδιο κόλπο, στη θέση της εγκαταλελειμμένης ταβέρνας, την οποία καθαίρω με αντίστοιχη επαναφορά του τοπίου, δημιουργώ ένα μικρό αναψυκτήριο. Μια γραμμική δεξαμενή διαχωρίζει τους κύριους και τους δευτερεύοντες χώρους, οι οποίοι αναπτύσσονται σε μια ξερολιθική πλάτη. Στον μυχό του ίδιου κόλπου τοποθετώ, στη θέση των καταφυγίων του Δασαρχείου, ένα σύστημα ξενώνων επί του μονοπατιού. Χρησιμοποιώντας την ξερολιθιά ως οπτικό όριο, αναπτύσσω δύο χώρους διαμονής που μοιράζονται έναν κοινό υπαίθριο χώρο με τις βασικές λειτουργίες τους, προστατευμένο από τα καιρικά φαινόμενα μέσω συρόμενων στοιχείων.

Συνεχίζοντας το μονοπάτι προς την κορυφή Βάρδια και περνώντας παράλληλα από τις αρχαίες ξερολιθικές δομές που διατηρεί το νησί, προτείνω την τοποθέτηση ενός παρατηρητηρίου αμφιθεατρικού σχήματος και μιας εξέδρας με θέα τον Νότο και τα βουνά των νομών Ηρακλείου και Λασιθίου (Ιδαίο Άντρον, Στρούμπουλας, Ταλαία Όρη, Ψηλορείτης). Στην απόληξη του φαραγγιού της Παναγιάς, του οποίου προτείνω την ενεργοποίηση με σήμανση, τοποθετώ ένα καταδυτικό ορμητήριο και μια προβλήτα σε συνέχεια της πορείας του φαραγγιού, ενισχύοντας τη σχέση στεριάς-θάλασσας. Κινούμενα ξύλινα στοιχεία διαμορφώνουν τρεις χώρους λειτουργιών, αυτούς της εκμάθησης, του ιατρείου και της φύλαξης του καταδυτικού εξοπλισμού, ενώ στη δυτική πλευρά τοποθετώ τις δευτερεύουσες λειτουργίες, αποδυτήριο και wc.

